

VOIESCE ȘI VEI PUTE

Cap. Dist.	
Pe an	128 — 152
Pe șase luni	64 — 76
Pe trei luni	32 — 35
Pe o lună	11 —

Unu esemplar 24 par.
 Pentru Paris pe trimestru fr. 20
 Pentru Austria..... flor. 10 v. a.

ROMANULU

LUMINEZA-TE ȘI VEI

Abonamentele în Bucuresci Pasagiul Român No. 1. — În districț la corespondenț diariului și prin posta. La Paris la D. Daras-Hallegrain, rue de l'ancienne Comédie, No. 5. A se adresa pentru administraț iune la d. T. Paleologu

ANUNCIORILE
 Linia de 30 litere..... 1 leu.
 Inserțiuni și reclame, linia..... 5

Articolele frămise și nepublicate se voru arde. — Redactoru răspundetori Eugeniu Carada.

Cu începere de la anul nou, diavulul va fi tipărit cu caractere noue. Preciurile se fipséză de la această, în monetă nouă, în modul următoriu.

Pentru Bucuresci.

Pe an	48 lei noi (franci)
Pe șese lune	24 —
Pe trei lune	12 —
Pe o lună	5 —

Pentru Iudecie.

Pe an	58 —
Pe șese lune	29 —
Pe trei lune	15 —
Pe o lună	6 —

Anunciurile, rândul de 30 litere, 40 bani.
 Inserțiunile și reclamele, 2 lei noi.
 Domni abonați cari voru prenoui bonamentele lor de la această, tantu rugați a respunde plata în curul monetă nouă.

SERVITIULU TELEGRAFICU ALU ROMANULU.

PARIS, 8 Ianuariu 1868. Diariulu „la Patrie” spune că scrii telegrafice din London îi spun că, după negocierile urmate între cabinetul din Paris cu cel din London s'a otăritu ca deschiderea conferințelor, în privința Italiei, se s'amâne.

ATENE. Noul cabinet s'a compus precum urmăz: Moraitinia, președinte alu Ministeriului; Mesbelu Melios; Financie Vanopulos; Marina S. Anis; Afacerile străine Vilacitis; Int. rne Menesis.

Bucuresci 28 Iudrea 1867.
 9 Căindariu 1868.

Lumina s'a făcutu la Călărași și, acumu ca totu-dé-una, infamia s'a arătat în tota uriciosa-I galiciune. Merendă mediculu din Bucuresci, domnu Sergiu, împreună cu primul procurore, a descoperit că mama copilei morțe, a opt zile nainte nu mai era în serviciulu unu israelit, și că copila, de 10 luni, murise de vârsat. D. Sergiu pus în stare pe asistinți, împreună cu Primarul a verifica enșil prin lupă bôla copilei, vedendă bubele pe plămâni, ș'acestia au făcutu cunoscutu adeverulu poporulu că era adunatu în afară. Medicii locali, între cari d. Popovici, a mărturit enșu-și că copila murise în adeveru de vârsat și că calamnia ce se făcuse a fostu nă celine electorale. D. Popovici s'a datu judecățil și suntemu sicuri că justiția a descoperi pe deplin pe toți cei cari au luat parte la acestu complotu atatu de mișiesc din tôte punturile de vedere.

Abia însă infamia se descoperi la Călărași și ecă-o că redică capulu la Bărlad. Părintele Sofronie Vărnava nuri, ar a fi bolnav de cătu un și, se respândi scomotulu o'a murit otrăvit, și ecă eră acnsarea că otrava ar proveni de la Israeliți, ecă eră nesciința splotată ș'unu începutu de rescôlă. Din norocire intelința și patriotismulu poporulu, a unora din profesori ș'a Prefectulu stinseră îndată schinteia cu care inimicii neșunii române se încerca a aprinde incendiulu de peire, de și în acea aprindere a dureril ș'a mănii avem a deplunge stricarea Sinagogel și câte-va spargeril de case, fără însă se se fi atinau nici unu om.

Exprimend durerea noastră că enșu-și orașul celu mafluminat alu României, vechiare publică a Bărladulu a pututu căde în cursa fințisă de inemici Patriei, revenim la virtuosulu și patriotulu căluger care este mortu. Autopsia s'a făcutu, daru fără procederi chimice nu se pote constata într'unu modu pozitiv de este sêu nu otrăvire Astu-felu medicil au

pusu stomaculu și intestinele în spirit și lă-nu spediatu la Bucuresci spre a se face aci lucrarea sciințifică. Adeverulu ilu vomu afla în curendă și în tr'unu modu pozitiv. Dacă însă, părintele Varnavă va fi căduțu victimă a patriotismulu seș, cine ore se fiă otrăvitorulu? Crima este pre mare pentru a cuteza s'aruncăm uă umbră măcaru de bănuială asupra cut-va, daru nu putem asemenea s'aditemu că Israeliți ar fi avut și interesu și voinția d'a comite uă crimă și mai pucinu încă în contra părintelu Varnav căru-l-a nimeni nu-l putea imputa nimic. S'asceptăm daru ca sciința se se pronunția într'unu modu pozitiv. Dacă Părintele Varnav, va fi murit d'ua bôla naturală, vomu avea a plânge pe omu, și morțea lu va servi celu pucinu de învățământu poporulu român, că nu trebuie se se lase a fi condus de pasiuni nedemă de densusu, și de cel cari ilu acșia spre a putea se-lu făca ca elu însu-și se scudue edificiulu celu mare și frumosu ce se redică neconștitu pentru mărire și fericirea nașunii române. Dacă din contra va fi murit prin otravă, suntemu sicuri că judecătoril, Prefectulu și toți cetățianil voru căuta și voru găsi pe otrăvitoru ș'atunci părintele Varnav chiar prin morțea sea va fi făcutu unu serviciu mare Patriei sele, căci lumina se va face mare și toți, în întru ea și n'afară voru cunoșce pe cel cari prin tôte mișlocele voiescu a otrăvi, a ucide nașunea română.

Spre a ne mângăia de tôte aceste dureri, ș'acuma încă trebuie se ne întorcem ochii spre Tronulu României, sicuri fiindu că mai pe fiă-eare și trebuie se pice d'acolo ve'ua bine-facere. Astu-felu ecă vedem că Maria-Sea Domnulu Românilor n'a uitatu nici pe copii Pompeiarilor de la 1848. Duminică la amia-ți (31 Decembre) toți medaliașil pompeiaril, cu copii lor suntu invitați a merge la sala Atoneulu (lêngă pórta Cismegiuulu), ca copilașil iar se primiască din partea Mariei-Sele, câte unu micu daru de anul nou. Asemenea fapte vorbesc prin ele însa-le și prin urmare n'avem de cătu a le anunția, spre a fi salutate cu amôre de cătră toți Români.

Serviciulu nostru telegraficu ne comunică noul cabinetu alu Eladei. Președintele cabinetulu este Președinte alu curțil de Casașione. Ministru de reshelu este unu es-ministru alu Regelu Oton, și care a contribuit la căderea sea. Celu de financie este medicu, celu de la afacerile străine este omu de litere și es-ministru. Și celu de interne avocalu și es-președinte alu Adunării. Acestu ministri, de și forte nașionale, este însă mai multu unu ministriu de trausășione între pace și reshelu și nu este de speratu că va putea dătni.

Ecă ce oitim în „l'Avener Nașional” de la 29 Decembre.

„Faptulu că insurecționea candidă a luat nouă dezvoltari este acum mai oficială. Cabinetulu Aali-Fuad care promisesu Sultanulu d'a împăciui Creta a perdutu totu creditulu seș și menșionarea lu la putere e privită ca imposibilă. Aali se desparte deja de colegil seș, și propune netedă că Turcia se renunțe la insula revoltată. Pentru momentu nu s'ar permite candidilor n se anesa la Grecia, însă li s'ar concede nă autonomiă completă, supt reserve că voru fi guvernăți de cătră unu princoipe creștinu a căru numire ar fi lăsată alegeri Sultanulu. Se pote admite că dacă Sultanulu va primi a-

cestă programă, insurgențil voru respunde: „E pre târdu!” și, că atunci slăbiciunea lu Aali pašia va fi totu atatu de vedită caș'a lu Fuad. Chiar de acum două partite se luptă între ele pentru dobândirea cărmii cabinetulu care dirige încă afacerile; partita care se numesce jna Turcia d'ua parte, vechia partită turcă de alta, partita clericală. Acestă din urmă partită are cele mai multe șanse în anul ucesta la Constantinopole cași la Madrid.

Și totu acestu diariu dice: „Nu numai Turcia este amenințată de panslavismu: Austria a avut prea târdu recursu la libertate; esistenția sea inse-șă va fi pusă în cestiune, dacă împinsă de nescue ure orbe și de nescue influințe străine, va eși din reculegere sea. După uă corespondință adresată Aginșil Bulher, propaganta rusescă se eserecșă în publicu în Boemia. În Galicia chiaru „este uă convicțione „forte tare și forte respndită că, mai curandă seș mai târdu, afară numai „de se voru întâmpla grave evenimente „acastă provincie va trece supt jugulu Rusiei.” Aginșil facu se circule șgomotulu că cabinetulu de la Sant-Petersburg negociază actualmente pentru a o cumpăra de la imperatul Francisculosiflu, și că acesta, care refuzase mai anteu cu energiă propunerile principelu Gortschakoff, este dispusu a le primi, sêu celu pucinu a le esamina.”

Ecă acum se spune și diariulu român din Viena „Albina: „Astu-felu, dacă presemuele și afirmășionele unor diarie nu ne înșolă, eutem în facia unel alianție prusruso-italiane. Cea d'anteta vrea mâna liberă în Germania, a două ar dori se și boge lingura în ôla turculu, și în fine Italiei i trebuie Roma.

„În facia acestul evenimentu Austria, se pote că are amicșia cu Napoleone căruia și densusu după catastrofele suferite i-ar trebui veri unu rașim mare de cătu Austria. De esmintre Austria asceptă venitorulu cu totulu nepregătită. Cestiunea vitală pentru ea, cestiunea nașionalitășiloru nici e pusă la deșabtere necumu se fiă deslegată. Pre bine observă „Nordd. Al. Z.” că prin dualismu s'au multămit nemșil și ungiuri, două elemente, daru mai trebuieșcu încă multămit: cehil, rutenil, slovenil, slovacil, românil, serbil, croșil, italianil Tirolulu și alșil căți-va.

„Noi nu numai ca români daru și ca patrioșil am trebuit se pretindem pururea multămirea preteusiniiloru acestor nașionalitășil, daru pînă acuma nu ne-a ascultat nimeni deși constelașionele politice se schimba atatu de răpede cătu nu mai pote nimeni prevedea cu securitate ce va aduce ziua de mâne, și dreptu acea caută sa fiă pregătitu pentru tôte eventualitășile.

„Nu ca și la noi este în România. Acolo guvernulu și poporulu pricepu situașionea. Poporulu Bucurescilor, chiamatu a se pronunția la alegeri, scutura intrigele reacționei și dete voturile sele bărbățiloru liberalil espreșil și nașionalistil. Deci creșce speranșă de unu guvern stabile cu uă politică permanentă nașională.

„Acestă speranșă nu vine la socotela dualistiloru, cari bagu de sémă ar voi ca România se ascepte venitorulu în doga lor, fără de coștelegere, fără de frașietate. De aceea „Wanderer” de astă-ți, vedendă triumfulu liberaliloru din România, aruncă în densil cu tină că suntu conșteșil cu Rusia, că Rusia le-a promis pe primă-veșă Besarabia. Se de D-neșde se capete Besarabia și se-l ferescă de lauda celor care egemoniséză uă parte a elementulu român.”

Cătu despre noi, sturim a crede că aliancia franco-austriacă este peste puțină, fiindu că ea este contra principiloru Franciel și fiindu că Austria nu pote aduce nici unu capitalu, nici uă putere în acea asociașione, și sturim asemenea a crede că n'avem a ne teme în nimic de reshelulu viitoru în Oriente acum mal cu sémă cându nașionea română a nșelesu drepturile și datoriele ieș, cându scie că are uă mare misiune de implinț și cându are credința ne strămutată că și-o va implini acum mal cu sémă cându destinașionele ieș sunt conduse de strenopulu lu Frederic celu mare. Carol I. alu Românilor.

JURISDIȚIUNEA CONSULARA IN ROMANIA

II.
 PROBE SPECIALE.

În artielulu precedinte noi amu demonstratu în câte-va cuvinte incompatibilitatea generală a vechel legislașione române cu ori ce umbră măcaru de așia nunita jurisdicțione consulară.

În adeveru, ar fi absurdu de a presupune esistența unel asemeni institușione într'ua țeră, unde legile civile consacraș dreptulu pământenilor de a secuestra averea unu străinu nevinoțat, pentru că unu altu străinu din acei-și localitate ar fi dispărut fără a plăti datoriele sele; într'ua țeră, unde totu legile civile acordaș Statulu facultatea de a înlătura de la moșcenire pe rudele unu străinu, cari nu se află pe teritorulu românescu în momentulu precisu alu morșil; în fine, într'ua țeră, unde legile penale supuneaș pe străin tribunaleloru locale și esecutaș apoi sentinșă la facia loculu.

Deși aceste probe generale aru fi ele sigure de ajuns, totuși, urmând promisiunil de a indica tôte punturile, din cari se potu studia cestiunea jurisdicționei consularie în România, fără a face uă lungă și sterilă istoriă a ambasadelor francese la Constantinopole, noi ne vomu încerca acuma, totu în două trei cuvinte, a da modelulu unor probe speciale, adecă relative la rolulu nostru diplomaticu internașionalu, în privința fiă-cărei-a dintre țerele învecinate.

Nu vomu vorbi nimic numai despre Turcia, de vreme ce acesta este uniculu punctu de vedere, pe care l'a împeditu memoriulu domnulu Vasilie Boerescu.

O se începem cu Ungaria și Austria, pe cari trebuie se le considerăm la unu loc, fiindu că Români de dincoce de Carpați n'au fostu nici uădată în relașion vicinale directe cu archiduceatul de la Viena, ci numai prin intermediulu provinciilor austriace din Ungaria, Transilvania și Galișia.

Suptu regil maghiari proprii-șil, ștrășmoșil nostril de cele mai multe ori se află pe picioru de reshelu cu Ungaria și eră-și de cele mai multe ori o băteaș atatu de infricoșiatu, încătu, la închășierea tractatelor de pace, Maghiari, în locu de a se gândi la crearea unor privilegie anormale pentru Ungurimea stabilită în România, nu eugetaș de cătu numai la mișloce de a imblanzi prin daruri și prin curtesia pe belicoșil fi al lui Traianu.

Etă unu esemplu.
 La 1494 regele maghiaru Vladislau Corvinu petrecea la Sibiu. Aci veniș se-lu vedă unu ambasadoru din Po-

lonia, unu ambasadoru din Tera-Românescu ș'unu ambasadoru din Moldova. Cifra cheltueli pentru primirea fiă-căruia dintre acesti trei ambasadori are uă mare însemnătate. Pentru ambasadorulu regelu polonu s'a chieluitu 46 florini, pentru ambasadorulu moldovenescu 78 florini, pentru ambasadorulu moldovenescu 111 florini! Reproducendă acestu factu din registri originale, istoriculu nemșu din Transilvania d. Wenrich nu pote se și stăpăniască mirarea, că cumu adecă unu ambasadoru polonu se fi fostu mai reș primitu decătu ambasadoril Românilor!

Seși însă cumu tracta pe Unguril, stabiliș în Moldova, acelu teribile Stefanu celu Mare, pe alu căruia ambasadoru regele maghiaru ilu primia cu atata pompă, punendulu mai pe susu de ambasadorulu regelu alu Poloniei? În Archiva Statulu din Bucuresci, în cutia documentelor monăștiril Bistrița din Moldova, se află unu crivoșu din 1489, prin care vodă Stefanu poruncesce, ca Unguril din satulu Lucașesșii se plătiască biru acelei monăștiri, și se nu mai cuteze a se întinde la darea lor „bisculu ungurescu.”

Frumoșă jurisdicțione consulară!
 Totu așa se urmă după căderea Ungariei suptu sceptrulu imperatulu de la Beciu.

În 1675, cându România nu mai avea nici uă importanșă politică în Europa, principele moldovenescu Antoniu Rossetti, făcea următorea circulare cătră „toș slujitoril domniei sele:” „Pentru rugătorulu nostru Ioan Zambatei Burș, oușă episcopolu ungurescu de la episcopia ungurescă din tērgulu Bașăului și pentru toș preușil seș și „șirovnicil, cari suntu din clirosulu „bisericel lor, ca se aveș a lăsa în „pace de dajde, de zloșil, de lei, de „talari, de galbeni, de orșil, de sulgiu, „de iluș, de untu, de miere, de seș, „de piei, de carne, de joldu, de pod- „vodă, de cai de olacu, de desetină „de stupi, de goștină, de mascurl și „de oi; și tu solduș, și cu pargari „de acolo din tērgulu Bacăulu, intru „nemicu se nu i învelușil nici se i „mestecașil cu tērgulu, precumu șd „cărșil de mișure și de la alșil Domni; „și voi parcălabi de la acelu ținutu se „nu ve amestecașil în judeșele lor, „fără cătu ce voru fi greșeli mari de „furtășaguri se aveș atunci trebă a le „cerca (pedepsi).....” (2)

Acest singuru documentu plătesce mai multu decătu întregulu memoriu alu d-lu Vasilie Boerescu.

Austria este Statulu, care ține și a ținutu totu-d'a-una cu uă persistinșă mai obstinată decătu ori-oine altulu la tôte numerosele și variatele sele usurpașione: dovăda cea mai prospetă este cestiunea stabilimentulu postalu din Bucuresci.

Austria este Statulu, a căruia jurisdicționea consulară, de la momentulu înființării sele și pînă astă-ți, a fostu anume cea mai umilțore pentru caracterulu nostru nașionalu și cea mai vătămătore pentru interesele nostru materiale.

Ei bine, totmăi ecășta Austriă suferia, ca pînă la 1675, sudeșil seil, aședășil în România, se fiă supuș la tôte birurile și dările țerei, pînă și la cele mai grele, pînă și la cele mai mărunte, rurale și urbane, fiindu totu d'ua-dată de ștrășmoșil judecășil parcă-

(1) Archiv des Vereins fuer siebenb. Landeskunde; N. F., t. 6, p. 85—86.
 (2) Publicatu în „Fôia pentru Minge, Vaimă și literatură” din 1745, p. 37.

bilor, încât numai și numai câte o dată principiul național îi scutia din grație, eră nu din „datoriă“ și nu în „impunere“, de unele dintre acele nenumerate obligațiuni!!

Se nu ni se răspundă, cumă Ungurii, despre cari vorbese crisolul lui Antonie Rossetti, ar fi fost supuși romănesci.

În adevăr, țeranii unguri dimpregiutului Bacăului eră deja demultu Romăni chiar prin limbă, conservându dreptu semnă de distincțiune numai cultulu catolic; însă în documentulu de mai sus nu este vorbă despre țeranii, ci anume despre episcopi, preuți și țercovăniei, cari toți eră supuși austriaci, trimiși totu d'a-una d'a dreptulu din Ungaria, după cum se pte vedē din cele publicate în *Milcovia* lui Benko, în relațiunile din Engel și din Timon, și mai cu semnă din escelinta disertațiune a reposatulu comite Iosif Kemény despre episcopatul de la Bacău.

Prin urmare, pe la finitulu seculu XVII, cându Romănia, slabă și desbinată, trebuia se primiască una dintre cele douē perspective egalmente negre: sēu a deveni unū pașalic turcesc, ori de a se ingenuchia de naintea venetilor din Fanaru; Austria permitea atunci ca sudeții sei, întru câtu petrecea la noi, se fā supuși tuturor datoriilor fiscale și judiciare ale țerei; ș'apoi tocmai astă-đi, cându Romănia este tare prin Unire, prin Libertate, prin Civilizațiune și prin unū Hohenzollern; tocmai astă-đi noi se suferimū pe teritoriulu nostru uă jurisdicțiune consulară de la Wiena?

Ar fi curios.

Se trecemū acumū la Polonia și la Russia.

B. P. Hăjdeu.

IMPACIUIREA SPIRITELORU IN ORAȘIULU PITESCII.

Primulū principiu alū ori-căria societăți antice, este diversitatea de origine și de națiune. Aici fi ai deilor și fi ai omenilor; colo fi ai pământulu și copii ai cerulu; pe totu loculu casta privilegiată și casta blestemată. În Indi, toți omenii suntū recunoscuți fi ai lui Brahma; darū Bramanii suntū eșii din capulu deului, resboinicii din peptulu seū, plugarii și negoțianții din pantecele sēle și Sudras (robi) din piciorle sēle. În Egiptu, noi găsimū totu acele-ași principie. Tōte poporele antice țatei s'au învțitū totu în acelu-ași cercu vițios; Grecii, Romanii chiarū n'au patutu se iasă din acele erori. Cel mai renumiți filosofi ai Atenei, aveau totu acele-ași opinii. Aristote stabileșce ca primulū dogmū alū credinței sēle politice, că suntū douē rase deosebite între omeni: una destinată a porunci, uă alta a asculta, a se supune. Marele Platonē chiarū, nu cutezā se se scutura de giugulu tradițiunelorū orientale, nu cutezā a recunosce unitatea familiei umane, a recunosce că suntemū toți frați. Elū divișā omenii în trei mari categorii: Cea primă coprinde pe filosofi și pe învțăi; aceasta e rasa de aur; secunda, în care intrā răsboinicii, acesta e rasa de argint; iarū a treia este destinată lucrătorilor, negoțianților, plugarilor, adică cea mai mare parte a neamulu omenesc, acesta este rasa de fer, care este condamnată la uă degradățiune perpetuă și care nu mai pte înainte.

Aceste principii explicā în destulū care fu sōrta claselorū lucrătore, laborioșe în antichitate. Istoria neamulu omenesc din secolii trecuți se confundă cu istoria robilor, și, ca se spunemū care fu condițiunea claselorū porare și a claselorū comerciale la noi în țera, n'avemū de câtu a ne raporta la memoria bătrănilorū nostri, care nu le pte face defectū și atunci vomū vedea în realitate câtu progresū au fă-

cū ideiele umanitare în societatea noastră.

Puterea despotică a Asiei, era mai dulce pentru robitu de câtu giugulu feudale din Europa și de câtu acela alū clasei ecivale de la noi, care se prelungi peste tōte limitele raționabile.

Legile antice nu țiceau de clasele porare: este uă persoană, ci unū lucru. În societățile vechi și în țerile ca la noi unde tradițiunile vechi remaseră în vigōre până la 48, starea claselorū neprivilegiate era deplorabile. Pentru ele esista în legi tōte legămintele sociale, și căsătorie, și familia, și facultatea d'a avea moșă, darū în realitate nimica nu era serios, căci legile eră nise ltere mōrte, și dominulū arbitrarulū și alū caprițulu singurū sufla suflarea se de mōrte asupra a totu ce nu era privilegiatū.

În mai multe țeri însă se găsiră omeni cari se protesteze în contra acestorū inicități, darū aceste sublime protestațiuni în contra erorilor și nedreptăței lumei, remaseră închise în câteva cărți, cari sēu fură arse, sēu aruncate în tēre: în Europa principiilor de la 1789 aparține gloria d'a fi trasū umanitatea din acea situațiune rușinōșă, și de a fi făcutu uă dogmă universală de cea-a ce nu era de câtu uă excepțiune fōrte rară, iarū la noi în țera principiilor emise la 48 datorimū gloria d'a nu ne fi confundatū pentru multū an încă în abisulū fără fundū alū erorilor trecute, alū nesănetōselorū principii cari ne dominā.

Principiile democratice ne au luminatū prin persuasiune, căci ele au admisū pe totū la banchetulu comunū, au făcutu pe totū Romăni se participe la viața morale care nu esista pentru ei. Ele au făcutu se se proclame unitatea familiei umane, afnarea mutuală a celorora cari o compunū, datoriile celorū micū cātrū cel mari le a schimbatū în datorii reciproce și totu ele au schimbatū dominarea familiilorū privilegiate într'ua protecțiune mutuală a unora cātrū alții.

Democrația în asta este consecințe cu învțămintele lui Isusū Hristosū care țice „Cine voiesce se fā mai mare între voi se fā servitorele vostru. Erū cine va voi se fā celū d'antēiū între voi se fā servitorele tuturor, căci fiulū omulu chiarū nu a venitū între voi ca se fā servitū, darū ca se ve serve.“

Acastă doctrinā chiarū a Mântuitorulu omenilor, dezvoltată de apostolii și de filosofi moderni nu coprinde ea oare totu viitorulu umanității, nu ne învță ea care trebuiesc se fā raporturile între omeni. Nu vedemū noi aci pe Suveranū, pe bogatū, nu vedemū noi autoritatea, averea, luminele puse în serviciulū neinvțătatulu și sārnculu. Cel mari, cel inteliginții, cel învțății servindū pe cel mic, pe cel neinteliginții, pe cel neinvțății; căci într'acasta este conținată tōtā forța autorității lorū.

Aceste principii democratice, aceste armonii sublime nune eră cunoscute nouē Romănilorū pină la 48; căci puternicilū țerei de mai nainte se păstrā bine d'a espune asemenea ideie. Trebuiau căți-va omeni devotați, pr devotați ca se proclame aceste armonii divine, ca se proclame, în mijloculū inegalității rangurilor sociale, egalitatea morale a omenilor, și se proclame frăție între toți Romăni unde se nu se mai admită nici uă altă distincțiune de câtu acea a capacităței. Acastă distincțiune se nu constituā însă unū privilegiu ci se impue uă mai grea datorie în conducerea machinei sociale; căci acelora se li se cērā uă mai mare dosă de acvitate, etū nu se li se concede privilegiul cumū era în timpulū feudalității noastre de înainte de 48.

Trebuī însă unū mare devotamentū din partea primilorū propogatori ai acestorū idei; căci, cându erōea se luptă cu adevărulū, scimū cu ce arme se servescū apostolii erorei, cari fă-

cū pe Socrate de beu otravă și răsticniră pe Hristosū și alte multe miserii a cărorā nomenclatură ar fi prelungu de făcutu.

Lupta darū parea a fi îngrozitōre și noii apostoli ai adevărulu aveau triste exemple înaintea ochilor; darū pericolele ce avurā a înfrunta le îndouiră puterile și grație lui D-đeu reușiră a triumfa de erōre și a vedea dominațiunea ideilorū democratice făcēndu progrese imense chiarū în inteligințele cele mai întârziate.

Lupta însă fu crāncenă și loviturele ce se deteră democrației pāru a adesea de natură a fi decisive. Fură momente cându valurile mării înfuriate semenauă a înghiți biata barcă slabă, sdrobotită a democrației; darū furtuna trecu și acea barcă, bătută de atâtea furtuni, eși pe marea linistită, victoriōșă și triumfantă astū-felū cumū se cūvine se fā totu ce este dreptu.

În alegerile actuale și la cele precedinte loviturele date democrației nu fură mal puțin simțite, mai puțin grele. Amicii erorei, partizanii ascunși ai vechiulu regime, avurā recursū la noui arme necunoscute și cari trebuiau se loviască dreptu la pntă. Ei numai vorbiră de drepturile lorū ca privilegiați, ca domnii absoluți și stăpēni ai poporulu; ei ne vorbiră de drepturile nōstre constituționale căleate în piciorle de roșii, de financiele nōstre dilapidate de roșii; de administrațiunea țerei monopolisată de roșii; de tradițiunile nōstre sacre desprețuite de roșii de religiunea nōstră, în fine, dermată de roșii. Ei ne promisēră tōte libertățile, tōte dreptățile, tōte economiile în fine tōte garanțiile posibile și necesarii pentru cea mai perfectă mulțămire a omenilor. Ei ne promisēră se facā din țera nōstră uă adevărată Arcadie și unū complectū Eldorado. Ei vezurāmū în tōte părțile promitēndū tōte fericiirile poporulu românū, îmbătū de rātecirile roșilor, cumū țicu ei.

Vețēndū și auzēndū facēndū atatea promisiuni, ne aduserāmū aminte manevra la care au recursū căpitanii de mare cari ducū pe corăbiile lorū negri de vindare. Cândū vasulū este omenitātū d'a se îneca, ei scobū pe nenorocii negri din țare și le promitū libertatea îndată ce se va congiura pericolulū. Acei nenorocii se punū îndată la lucru, scāpā corabia de naufragiū și în locū de liberarea lorū, ei suntū puși din nou în lanțuri. Acastă manevră întrebunțēzā și domnii nostri hoeri de altă dată; darū din norocire că se adresezū la omeni inteliginți, cu bună memorie, cari le dejōcā tōte planurile lorū, cari deveniră acumā uă amuzantă jocărie pentru orașulu Pitești cumū și pentru tōtā țera, cumū avuserāmū ocaziune a o vedea prin nouile alegeri ce s'au făcutu.

Orașulu nostru fuse acumā căți-va anū unū exemplu de armonie, unū prototipū de liberalism; darū introducțiunea a elemente printre noi rele deshinase pe pacifiul și inteliginții orașani în douē tabere ostile. Anulū trecutū la alegeri orașulu nostru avu a trece prin grele esperințe; căci spiritele ostile progresulu, întrebunțārā attea manevre de reu gustū în câtu unū disgustū profundū coprinse pe marea majoritate a locuitorilor, cari preferiră a se priva mai bine de drepturile lorū de votanți și a se abținē; iarū alții mai intimidăți, oredēndū se nu și atragā asupra lorū uă catastrofă teribilă, ca tōte acelea ce suntū capabile a determina inemicilū ordinul, votārā sub uă presiune regretabile din care eși rezultatele ce cunoscemū cu toți.

Orizontele politicū însă se seninā și slăbiciunea partitei feudale apāru multū în tōtā golecțiunea ei. Iluziunea nu mai fu posibilă și ori câtu de gros ar fi velulū cu care adversarii democrației arū voi se acopore adevărulū, totu și națiunea desboltată de erorile răspândite, nu mai pte vedea în parti-

ta ostile democrației de câtu unū corp paralizatū ee se ține d'abia cu paliative, care nu mai pte de câtu a l perimite uă viață precari de căți-va an celū multū. Națiunea nu mai pte face altū de câtu a urma pe aceia ce au făcut' o se trāiescā uă viață morale, iarū nu pe aceia ce o trāiește pe uă nefericită sclav; și mai curāndū sau mai tārziū adevărulū va petrunde în tōte spiritele cari vorū respinge ca indemne doctrinele trecutulu și se vorū prosterna înaintea principiilorū democratice și vor țice conducătorilorū acelorū principii cumū St. Iōn Crisostomū a țicu lui Isus Cristos? „Ad quem ibimus verba vitae aeterna habes? Cātre cine vomū merge de nu către tine, căci tu singurū ai cuvintele vieții eterne.“ Viața eternă dul țaci viața eternă este acea a celorā cari se afirmū, cari se simtū liberi și independinți, iarū nu celorā cari trāiescū într'ua rușinōșă sclavitudinē.

La noi în Pitești omenii au priceputū lucrurile și triumfulū este complectū. Colegiulū alū IV a mersū într'ua concordiă perfectă și într'ua unanimitate absolută, colegiulū orașulu nu a cedatū în nimica celulalū IV-lea, de și acolo cercăirile reacțiunei au fostū mal înverșunate. Promisiuni, ban, totū se oferī; darū totulū fu refusatū. Se cercārā apoi, ca se strice candidații democrației, a promite mandatulu de deputatū la ore care negoțianți, ca astū-felū desvoltāndū în ei amorulū propriū, se fā facā a differi de noi și cu chipulū acesta se se producā uă desbinare din care se triumfe ei cu candidatulū lorū. Zadarnicā cercare! Se adresārā în fine la alegătorii curței de Argeșū, esoltāndu-le drepturile lorū, spuindu-le că orașulu acela, fostā residință de princip, ar trebui se abā propriulū lorū deputatū. Zadarnicā încercare! Totulū fu zadarnicū în cercările lorū. Vanitate de vanitate, arū putea striga ei, totulū e vanitate afarā de singura marturisire ce arū face ei de slăbiciunea lorū. Triumfulū nostru fu complectū.

Veniră colegiile de proprietari micū și mari unde ei reîncepurā lupta clandestinā, ocultă de reu gustū, luptă demnă de Bizanțiu. Armele fură totu aceleași ca și la celelalte colegie. Nouă invingere pentru ei și nouū triumfū pentru noi. Ce țicu triumfū și mal mare pentru noi; căci avuserāmū uă mulțime de onorabili proprietari mari și mici în rangurile vōstre, din aceia chiarū cari anulū trecutū fură cu ei. Numele multora din acei domni figurā cu onore între semnăturile acelora ce aleserā pe d-nu Hurmusachi ca deputatū la 1-iu colegiū de aici, și uă dovadă și mal mare de unanimitate ce a fostū la votarea 1-iu colegiū, este modulū cumū s'a procedatū la alegerea d-lui Hurmusachi. Necunoscutū personalmente tuturorū alegătorilorū, darū cunoscutū numai prin căldura sentimentelorū sele patriotice, toți l'au votatū cu multă grābnicie, preferindū a sacrifica ori ce aspirațiune personală pentru uă persoană atita de cunoscută prin nobilele servicii date țerei.

Totū aceiași unanimitate la Senatū, de și mai puțin entuziasmū. Dintr'acastă conchisiū că Senatulū este uă instituțiune ce nu se pte eclimata la noi și cu care dificile se identificā națiunea nōstră. Pe cându cea mai mare veselie predominā la alegerile deputațilorū astū-felū în câtu solemnitatea semanā cu uă veselie serbătore de Mai, la alegerile senatorilorū, care de și suntū expresiunea democrației adevărată, parea a asista la uă serbătore de Noembre, la uă bucurie de omeni bătrēni.

Triumfulū complectū celū obținurāmū este celū mai sincerū omagiū datū democrației și cea mai învederatā confirmățiune a convicțiunei nōstre că națiunea Romănă nu mai pte reintra în întunecū și a se confunda din nou în

abisulū erorilorū trecute, uă dată ce a respiratū aerulū curatū, și ce a vedutū sōrele rediosū alū democrației.

Georghe Brătianu.

Slatina, 1867 Decembre 21.

D-lui Redactore alū ziarulu ROMANULU.

Domnule,

Sub-semnații alegătorii în alū doilea colegiū alū județulu Oltu, pentru motivele din anexatulū protestū ce am datū în osebittū esemplarū D-lui primarū alū urbei Slatina, abținēndu-ne de a vota la 20 curentū pentru senatorulū ce se pretinde de Constituțiune din partea orașulu, vē rugāmū bine voii a publica în stimabilulū d-vōstre ziarū protestulū în întregulū seū, spre aprecierea cazulu de către opiniunea publică, supremulū judecatorū, rāmindū bine știutū că în urma protestulu 23 alegătorii ce au fostū prezenți și nu l'au sub-semnatū, au făcutū alegerea ne ținindū nici uă semnă că sacrele dispozițiuni ale Constituțiunii se calōă prin asemenea procedere.

Primiți vē rugāmū, d-le Redactore asigurarea stimei ce ve conservāmū.

I. Căpitănescu, D. A. Dumba, D. Mavrodin, Gr. Bărescu, X. N. Periețianu.

D-lui Primarū alū comunei urbane Slatina.

ROMANIA.

Domnule Primarū,

Geloși de stricta aplicare a legilorū țerei nōstre, și mai cu semnă a constituțiunii, care este baza tuturorū legilorū, venimū a protesta sub-semnații alegătorii județani în alū doilea colegiū, că ne abținemū de a vota astăđi pentru senatorulū ce se pretinde de art: 68 din Constituțiune din partea orașulu; și iată pentru ce:

1-iu. Partea din urmā a art. 68 din constituțiune protindēndū unū senatorū țicu „cel-altū, de alū doilea colegiū alū orașilorū reședinte compusū de proprietari de nemișcătore avēndū unū venitū fonciarū de 300 de galbeni în susū conformū art. 70.“

2-lea. Art. 70 sunā ast-felū, „In orașele unde nu s'arū găsi unū No. de 100 alegătorii pentru a forma celū de alū doilea colegiū, acestū No. se va complectū cu proprietari jiudefulu posesedāndū unū venitū fonciarū între 300 și 100 galbeni, preferindū-se pururea cel mai greū impuși și orașani asupra proprietarilorū de moșii.“

Ori cumū s'arū reflecta sensulū acestorū douē pasage din constituțiune nu pte nici unulū țice că senatorulū nu se pretinde a fi alū orașulu.

Ori cumū s'arū combina aceste douē articole nu se pte găsi unū singurū care se țicā că fără a se numāra mal întēiū 100 alegătorii pe liste cu cel l'auși din ei jiudefulu s'ar putea alege unū senatorū din partea orașulu; darū se va țice că în cazulū de a lipsi unū asemenea No. de alegătorii, se remte orașulu acela fără senatorū? acesta este unū punctū asupra căruia nu putemū discuta astă-đi aici.

Dacă darū senatorulū se cere din partea orașulu (cāci din partea jiudefulu s'a alesū unulū) apoi 1-iu orașulu Slatina nu are de câtu unū singurū alegătorū cu dreptū de a vota în acestū colegiū; 2-lea luāndū toți alegătorii colegiulū 2-lea din jiudefū, nu suntū de câtu 48 și cu 1 din orași 49 și darū unde este No. de 100? iată că de ar vota acești 49 n'arū fi în lege, și s'arū numi călcătorii ei, noi care trebuie se ținemū la stricta sa aplicare; și mal multū încă; dacă dia asemenea procedere orū eși senatorulū alū cui s'arū putea numi elū? alū orașulu sau alū jiudefulu; negreșitū cu dreptū cuvēnt alū jiudefulu căci orașul n'are de cât unū alegătorū, și nu i s'arū putea țice de câtu că este eșitū din călcare legi de la care noi ne oprimū.

Cându legiuitorulu a disu, ca dacă nu se va putea implini No. de 100 cu alegătorii oraşului se se cheme din al judeţului, credem că a înţelesu se evite uă confuziune ce aru nasce din lipsa numărulu de 100, dar cându nici cu aceştia nu se implinesce No de 100, in lipsa unei splicaşii in lege, rămene bine înţelesu că nici se pôte alege senatoru.

Pentru aceste motive D-le primaru noi ne abţinemu de a vota, şi încunoscindu-ve mai nainte de a paşi in ope raşunile alegorii vè rugam ca această a noastră protestaşione se se citească colegiloru nostruil, caril de voru stăruia a se face alegerea, atunci se se anexeze la dosierulu operaşioniloru in cestiune spre aprecierea de către cei in dreptu, căci membri a camerilor avându a face legi pentru Terră, nu trebuie a fi eşiţi din călcarea legiloru.

Primu, D-le primaru, ascourarea stimei ce vè conservam. I. Căpitănescu, D. A. Dumba, D. Marin, Gr. Bărescu, X. N. Perişianu.

INVEȚĂMENTULU FEMEIEI

EDUCAȚIUNEA COPILORU.

Discursu rostit de dōmna Maria Flechtenmacher la serata dată in folosul asilu lui Elena-Dōmna in sala Atheneulu.

Emulaşione!

Emulaşione dōmnele şi domnil mei, este indomnulu imitaşie; este viaşă sōu nōrtea unei naşion. este oştarea sōu legadarea omulu! este in fine, mişararea sōu amōrtirea sufletulu.

Fia cine soie, cā emulaşione nu este tū de cătū uă escitare la fapte bune, sū rele; dupā esemplele ce le are ineva.

Emulaşione daru este cauza cā nola societate şi onorabilulu publicu ce se onōrā cu uă bine-voitōre ascultare de act uă femeia oşpusā la diferite proiectiuni ce-şi au locu prin alte ţeri aru cu atātū mai mult la noi unde lulu e şi mai rarū de cătū pe aiurea.

Astū-felū daru, suntū acūm cāte-va saptemāni, de cându d-ra C. Dunca uă sōmā ce a studiātū atātū anū in străinătate, şi care întorcēndu-se apol in Terrā, ne-a spusū cā ne trebuie in fine a educaşione! şi cā femeia ce şi bārbatulu şi pōte avea şi ea partea sea meritōrie şi încă destul de considerabile altorilū sânt şi luminōsū alū instructiunel.

De curu însă cā lipsa de timpū, a opritū, d-ra Dunca a ne spune cumū, şi celū de educaşione trebuie femeiel.

Antea, oriātā dar ce mi-a inspiratū emulaşie, dādu-mi curagiulu a mē presi-act, a fostū d'a putē completa cātū imi va permite-o bunulū simţū pucinele-mi mi d'loce de studi, ideia spre educaşionea femeiel romāne, bine înţelesū, acelei femei cāria in se trebuie încă uă educaşione — căci vorbimū de bunele excepşione.

A doua însă, care este cea mai oşnşiale, cea mai ardētā vē o mōrtu-sescū, este aceia d'a putē produce şi uă adeveratā şi demnā emulaşione, in curēndū se mē vedū succedatū de femele romāne, ce vorū voi se pro-moze contrariulu cā nu s'ar gāsi şi la noi femei, cari nu se ocupū de cătū o modā, de luesū şi de toalete pre-timū le acuzā unil şi alşil, negreşitū imai pe acele ce nu se ocupū de cătū imai de astal.

Se venimū dar asupra necesitāşei de lucaşione a femeiel in genere? Caroi-ntū buaurile, şi ce profitū ne pōte face.

Este cātū-va timpū dōmnele şi domnil mei, de cândū unū meteorū apāru in omānia pe cerinlu obscurū alū igno-şanşei. Acestū meteorū, este Atheneulu omānu! Oporo d-lorū V. A. Urochiū, s'arca, şi alşil bārbatū respānditorū de omānā, caril de atunci veghiaşā ne-

conţinū de aci, la instructiune şi re-alfarea poporulu romānu, şi caril do-rescū a prepara unū câmpū luminōsū copiiloru nostru, vroindū a ne eman-cipa; adică a redica pe femeia din e-rorile in cari este adese ori cădūtā, neavēndū altā ocupaşione care se' ser-ve de refugiū contra valuriloru necul-tivatoel sēle imaginaşionil!

Acestil nobilil bārbatū pare cā ne sti-mā mai multū de cătū multil din bārbatūl trecutulu, caril pinā astā-şil n'au sciutū, sēu n'au vroitū a avē altū me-ritū lēngā noi de cătū pe acelu a de a ne domina, d'a ne ţinea in sclavia, in care ne înbrāncea ignorāşa. — de multe ori nu a nōstrā, — ci a acelorū bārbatū, fie-mi permisū a o spune, caril vroindū a-şi alege uă companiōnā pe viaşā numai spre a'i perpetua numele, nu întreba cândū bătea la uşia pārin-şilorū de cătū, „ce zestre are copila şi decā e destulū de frumōsā!!!

Al uitamū mai întreba încă, dacă a înveşatū in pensioni... daru nu şi ce a înveşatū! Il era destulū numai, se o fi vedūtū danşandū 'valşulū cu legeri-tate, — adică, rezemēndu-se cu usurinşā pe umērulū sēu, ca se scie cā nu-şi iē uā sarcinā prea grea de purtatū!!

In adeverū dōmnele şi domnil mei, care suntū bārbatūl ce au vroitū pinā astā-şil la noi, se mpartā cunona glo-riuel sēle cu femeia? adică, a o ridicā la demnitate adeveratā de sociā, de mamā şi de cetāşianā? Căci, dice unū poetū, — se vede cā numai bieşil poetū mai ţinū încă cu noi: — „Unde stū cea d'antēiū inegalitate socialā lanoi? — in sclavia femeiel!!

Suntū cu tōte aste multil încă, carl vorū fi credūtū cea mai mare egalitate între dēnşil şi femeia sclavā şi ne in-veşatū! — Emancipaşione iei darū dice poetulū, este celū d'antēiū elemente contribuitorū la viaşace nouā. O! darū se nu se încrunte astū-feliū ochiulu d-lorū bārbatū; noi nu vremū emanci-parea de la datorielenōstre, ne ceremū pe femeia bārbatū, din contra, ceremū pe femeia in căminū, lingā lēgānū; a-colo unde a facunatū-o cele mai fru-mōse imaginaşionil ale acelu mai sublimū dintre pictoril lumel; însă il ceremū ca stāndū acolo se fia capabile a forma unū cetāşianū onestū şi lealū, uā fiică bravā şi virtuōsā.

„Celū mai precioşū tesaurū ce po-sedā umanitate este ānima femeiel“ dice marele Solon. — O! dacă iēu curagiulu a cita aci unū asemenea nume, o facū numai ca se spunū d-lorū bārbatū cā nu am fi noi care ne am pierdutū pinā intratātū modestia. Elū dice darū, cā in ānima femeiel se oglindeşū cu graşil cele mai dulcel, cele mai nobile sim-şimentel; şi pasiunil ale omenirei, dacă însă femeia a ajunsū a-şi cunōsce ānima şi datoria sea. Date-ni-s'au mi d'loce se fa-cemū asemenea cunōscinţā domnilorū? Nu... căci ea se cāscigā numai prin înveşamētū şi educaşione; şi nouē nu ne aļ permisū pinā astā-şil nici una, nici alta. „Femeile suntū, fără contes-taşione mai dice acelu filosofū, de uā mie de ori mai simpşibile, mai tole-rante, mai spirituale, şi mai poetice de cătū noi. Sufletulu lorū posedā uā mai mare porşione din acea reflexiune poe-ticā, ce a cădūtū peste omenire încă de la origina sea; şi ce inobilare n'ar aduce femeia in detinil, in moravuril, in legi chiarū, cândū ea ar fi înveşatā? Chiarū anticil legiuitoril Druidi au disū: „Invaşū pe femeia şi o primesca in con-siliulu tēu, dacă voiesci se dai uā mamā demnā copiilorū tēu.“

Fără a mai cito aşi ce au disū alşil filosofil — totū din acei de unde vē luafū şi d-vōstrā înveşamētulū, — ne vomū mārşini la cea ce ne spunū bārbatūl de astā-şil ce vroiescū regenera-reu naşionel romānel adică d-nil Ure-chio, Esarcu, Eliade, şi alşil care ne respectā indetistulū ca se credā căşi de la femeia depinde in cea mai mare parte regenerarea Romāniei. Acetōru bārbatū darū, trebuie se le mulţamimū

şi se le datoramū noi Romānele, aceia ce datorā femeile Grece lui Solon, mamele Spartiōne sociorū şi pārinşilorū lorū, şi Lucrezielē Romāne legi-lorū şi datinilorū originel lorū.

Cumū darū vomū responde mārētu-lu apelū ce ne adresēā acestil Romānil, de cătū numai, arētāndu-le negreşitū, cā de şi nu suntemū încă la nālţimea lorū, darū cā i-am înţelesū, şi vom fi demne de dēnşil.

La lucru darū, se înveşe femeial... însă emū, şi celel, trebuie se înveşe? acū este cestiune — precumū dice ma-rele poetū Secspear.

Asemenea suntū multil şi multe care-şil vorū fi adresēndū această cestiune şicēndū: Ce felū se înveşe femeial ceī femeile nōstre nu suntū înveşate? ce felū nu avemū noi pensionate destule? nu ne dāmū noi ore copii încă de la etatea de cinci anū prin pensionate? N'avemū noi in casā cāte uā guvernāntā care se ne supra-vegheze copii cândū fi aducemū acasā? care se-i facā se nu uite danşulū! notele, franşiozescā? Se le define mai cu sēmā a nu vorbi romānescē ca se nu-şi strice accen-tulū? — Ce ne mai pretinde darū pro-gresulū?... Suntū apoi alşil, — şi acei-tia se credū cel mai raşionabil — carl ne dicū: Ce atātā înveşaturā? Ore acūmū trei sute de anū mamele eroilor Romānil, brave şi virtuōase fostā uēle înveşate? a-vutū ele pensionate? trimisū'au ele copii prin ţeri straine se'i înveşe? Avat'au ele guvernāntel? — Nu darū ele avē uā scōlā sublimā: familial... ele avēnū doue cārşil divine, patriotismulū şi virtuteal Ele nu sciaū cāte scimū noi astā-şil, însă sciaū a iubil şi singurele lorū lecşionil le erāu stima şi respectulū so-cilorū lorū.

Da, darū astāşil avemū civilizaşionea şi progresulū ce ne cere mai multū de cătū atātū. — Se respondemū acetōru cestiunil, pe cătū ne va fi permisū.

Da, dōmnele şi domnilorū! ađi a-vomū pensionate, darū suntū totū or-ganizate, reū înţelese!... Avemū şi guvernāntel, şi tocmai aci este reulū.

Vomū întreba mai antēiū, care a fostū pinā acūmū pensionatulū la noi in Terrā, care se fia dirigiātā de mame Romāne? şi putemū veni chiarū pinā astā-şil cu această întrebare. Afară de unulū din care vomū avē fe-ricirea a pune uā basā solidā de edu-caşione şi iubire poporulu Romānu. Alū numi ar fi de prisosū, pentru cā nu l'am cunōsce! căci pare cā fiindū fondatū de uā Romānā, de şēpte anū de cândū esistā, suntū fōrte puoine mame dintre noi cari ne amū dusū se-lū vi-sitāmū şi se'i admirāmū organizarea deosebitā şi practicā. — Inşā totū-şil, imi voiū îndeplini uā datorie de ro-mānā, atātū pentru memoria acelu ce l'a fondatū, cātū şi pentru onōra-ce face acelu blānde şi dulce mame, a copiilorū şeri sēle. — Cele-l-alte apol, suntū mai tōte dirigiāte de dame străine, cari potū fi fōrte instruite, fōrte diliginşil, însă acasā la d-lorū! adică, acolo unde naşionea este deja pe baze bune, şi unde nu se cere in urmā de cătū unū lustro: unde nu li se cere a învaşa pe copilū, cândū are deja de a-casā prima bazā de educaşione bunā, şi care întorcēndu-se in sēnulū fami-liel sēle se vadā lucruril caril se-l pōtā completū caracterulū, se'lū înveşe dicū, musica arta ce inobilēşā mai multil simpşurile, se'lū înveşe danşulū, care şi elū este utilū cândū nu abuzā cioe va, se'lū înveşe accentulū salōnelor, care pō-te nu'lū dobēndesce pe deplinū acasū, desomnulu şi altelā asemenea!...

Darū la noi, unde mama chiarū este in lōgānūl şi unde luesulū ne bāntue, necunōscinţā economicā ne ruinēşā şi orgoliulū d'a imita retele de la străini ne stinge şi ānimā, şi limbā şi naşione, la noi dicū, este necesarū ca fe-meia Romānā se înveşe a fi mai antēiū cetāşianā, sociē, mamā, pentru ca se scie apol la rēndulū iei a'şil creşee singurā pe copila sea. A o înveşe se

fia casnicā, economā, neasageratā in gusturil şi in costume. A sci apol se'i olēgā unū sociū inteliginşe şi lealū; a sci se o înveşe a merita increderea a-celu sociū! Increderea acelu tesaurū scumpū, fără de care femeia nu se va sci nici uadatā respecta şi aprecia pe cătū trebuie. (Va urma.)

Prin raspunsulū ce publicā D. C. D. Aricescu in numerulū de la 23 corentū alū „Trompetei Curpaşilorū“, la comu-nicatulū ministerulu justişiei din „Mo-nitorulū“ No. 282, in cestiunea privi-tōre la acusaşionea adusā d-lui Nae Său-lescu de către D. Aricescu pentru in-sultā, — autorele, D. Aricescu, se în-şelā cândū dice, cā publicā procesulū verbale alū secşionil criminale din cur-tea de casaşione, in tōtā întregimeal lui, pentru cā ministrulū justişiei se vedā cā a fostū reū informatū şi cā pe vii-torū se nu mai dea credēmētū infor-maşionilorū ce 'i sa dāu in asemenea cestiunil, ci se consulte singurū dosā-rele curşilorū şi tribunalelorū spre a se pronuncia in deplinā cunōscinţā de lucru.

Din contra ministrulū justişiei in to-mai aşa a urmatū şi in cestiunea acē-sta cā şi in tōte cele-alte, unde gā-sescē de cuvinişā şi unde legea 'i dā dreptulū, fără a fi asteptatū indēmnu-rite particulāriol: dovādā diferitelē acte ce se publicā prin „Monitorulū O-ficiāle. — Ministrulū justişiei a cunō-scūtū, şi cunōsce fōrte bine, procesulū verbale publicatū de D. Aricescu, — căci 'lū a vedūtū cu ochil se'i înainte de a se publica comunicatulū din „Mo-nitorulū Oficialū“ No. 282. Inşā a-cesū procesū verbale nu constituē şi nu'l va constitui in ochil mi-nistrulu justişiei, sūu ai legil, uā ho-tārire de valōrea acelorū prescise de legea organioā a curşii de casaşione, pentru respingerea unui recursū: 1 pen-tru cā, dupe art. 65 din legea orga-nicā a curşii de casaşione, respingerea cereril in casaşione trebuie totū-dēuna se se facā prin hotārire formale şi mo-tivatā a curşil; 2 pentru cā, dupe art. 60 din precitata lege, hotāririle curşil de casaşione se pronuncia „in numele Domnulu“ şi neaparatū trebuie se men-şioneze lāmuririle raportulu, întim-pinārele pārtilorū, „concluziunile mi-nisterulu publicū etc.“ — 3 pentru cā, dupe art. 58 din aceeaşi lege, procuro-rele vorbesce „in tōte pociunile“ şi face parte integrantā din curte, fără a putea fi esclusū nici chiarū in casuril de adminisraşione interiorā şi ordinea pu-blicā.

Tōte elementele acetee lipsescū din procesulū verbale publicatū de D. A-ricescu: a) pentru cā nu este pronun-ciātū cā hotārire in numele Domnulu, — şi curtea de casaşione n'are drep-tulū de a elimina numele Domnitorulū din hotāririle ce pronuncia şi uā hotārire pronun-ciātā fără augustulū nume alū Domnitorulu este nulā şi ca neavenitā; celū pucinū curtea de ca-saşione, a recunoscutū necesitatea a-cesel formule pentru decisiunile sēle chiarū şi in urma promulgāril consti-tuşionil; b) pentru cā nu s'a făcutū rap-ortū; c) pentru cā D. Săulescu n'a fost ascultatū; d) pentru cā ministrul public n'a fostū chiamat se la concluziunile sēle; e) pentru cā unū recursū pōte fi res-pinsū de curtea de casaşione numai dupe uā hotārire motivatā şi formale dupe art. 65, erā nu prin unū simplū pro-cesū verbale; şi f) pentru cā ministe-riulū publicū făcēndū parte integrantā din curte, inşe-şil curtea de casaşione, in specie de natura acēsta, ca a d-lui Săulescu, — precumū şi in civile şi in criminale, fără excepşione, a înţe-lesū şi a practicātū, cā unū recursū nu pōte fi respinsū ca neadmisibile, de cătū prin hotārire formale, motivatā, pronun-ciātā in şedinşā publicā, in nu-mele Domnitorulu, faciā cu ministe-riulū publicū, ale căruil concluziunil s'au ascultatū: probā hotāririle pronun-ciātē

In anul 1866, — pentru ca se nu mer-gemū mai departe cu esemple, — şi carl suntū publicate in tomulū alū 5-18 alū Buletinulu curşil, paginile 10, 41, 46, 132, 144, 220, 267, 433, 540, 548, 551, 575, 620, 688, 706 şi mai de-partel.

Eca consideraşionele pentru carl mi-nisterulū justişiei a disū in „Monitorulū“ No. 282, cā procesulū acesta încă este pendinte la curtea de casaşione şi cā ea nu s'a pronun-ciātū asupra'i. (Monitor.) (Comunicatū).

TABELA LITERA B.

Cursulū monetelorū străine calculate dupā noulū sistemū monetarū, votatū de Camera legislativā a Romāniei.

Table with exchange rates for various currencies including Auru, Argintu, Lira sterlingu, Lira otomana, Polu-imperial, Ducatu, and Leosarulu.

PRIMARULU COMUNEI BUCURESCI.

Caetulū de însărcināril pentru ilumi-narea capitalei Bucuresci cu gazū aeri-form imprimāndu-se in broşuril atātū in limba Romānā cātū şi in cea Francesā, dd. doritoril şi'lū potū procura de la primāriā.

P. primarū, G. Petrescu. No. 13161, Decembre 23.

A eşitū de suptū tiparū şi se aflā de vēndare la tōte librārielle.

UNITATEA LATINA CAUSA ROMANA.

IN PROCESULU NAȚIONALITĂȚILORU Din punctul de vedere ISTORICU, JURIDICU ŞI POLITICU. DE V. MANIU. Titulū acetel broşure atātū cātū şi numele ce o supsemnēşā, o recomāndā indetistū atenşionei tuturū Romānilorū. Preciul este 1 1/2 şfanşil.

A estū de suptū tiparū.

CALENDARULU PROFETIC PE BISECTUL ANU 1868

SCOLA DE DISTRACTIUNE pentru ori ce clasā a societāşei.

cu coprindere de diferite sujete prozāice şi poe-tice, vesele şi morale; avēndū şi originea numi-rei celor 12 constelaşionil zodiacale, represen-tante prip ilustraşionil frumose, asemenea şi alte sujete întoresante, precum se arātā in tabia de materil, dişil faciā acetia.

N. M. ALEXANDRESCU. Se aflā de vēndare la tōte librārielle.

Calea Mogoşoai No. 7.
Recomandă pentru Cadouri de anul nou, unu Sortimentul forte frumosu de albumuri pentru Portrete; Călimări elegante; Portofolii cu si fara necesare de scris; Pupitre si uia multime alte asemenea Obiecte din ramura acestui Negociu: Uvraje franceze si germane, ilustrate si elegante legate, Preşuri modeste, servicii prompti si onesti.

Nicolae Ardeleanu
Coiffeur Parfumeur, podu Mogoşoi 25.
Se grabesce a însuşinţa pe Inalta Nobilitate, si Onor. sa clientelă ca a sositu decurand unu mare asortimentu de Parfumerie, si alte obiecte de toaletă, din cele mai renumite fabrici din Paris si Londra, si anume: Guerlain Lubin Piver, Pinaud, Rimmel, Atkinson, Violet, Houbigant, Chardin, asemea recomandă deja cunoscutul se Magasin, pentru ce privesce arta frizeriei, atât pentru bărbaţi cât si pentru dame, asemea lucrarea pă-

lului se efectueşa într'unu modu adevarat artisticu si multumitor pentru ori ce vizitatoru, speră ca va fi onorati cu prezenţa onor. publicului si care a stiutu totu-de-una se fie mândru si recunoscător, de increderea dobandită, tote cele mai sus notate se va efectua într'unu modu exactu si cu preciriile cele mai moderate. N. ARDELEANU. No. 666. 3-3q.

ANUNCIU. Moşia Nucşora din plaiulu Nucşorei, judeţul Muşcel, situată la cea mai admirabilă poziţiă a ţerei si compusă de şecce munţi, şecce înălţători, trei suhuri, mai multe livezi si alte locuri de labore, patru hanuri, doueşeci ferestre, izlaz si păduri forte înfrînse, unu heleşte formatu de-cu-rându ş'unu mare viitoru de diferite meteluri, ale cărora minerale se pot vedea si încerca de omenii cei mai speciali, tote acestea pe jumătate, muntele Prisăea în plaiul Dîmboviţei, cinci părţi din şecce, cu păgune, cu pădure întinsă, cu izlazul din pôlele lui, cu livezile din Brăta si cu asemea viitoru de mine; Fundată

cu livezi, păgune, pădure de bradi si cu întindere pînă la nouă sute pogone mari, delimitată; partea de-venită mie din tot botarul Nimoesco oi muntele Gröpele; e casu forte înşăpătore în Câmpu-lung, ş'uă grădină de doue-spre-şecce pogone în această urbă, suntu a se vinde de bună-voie. Doritorii se pot adresa la domiciliulu suptu-semnatulu. N. RUCAREANU.

DE VINDARE. Moşia mea Corbeni si Birsesi în depărtare un cuart d'ua oră de oraşulu Târgu-Jiu si trei poste de portulu Turnu-Severin, se arendăşă pe termen de cinci ani; seu se vinde ohavniciu. Amatorii se pot înţelege si lua înformaţiuni asupra calităţilor aceste moşii cu sub-scrişulu în oraşulu Tîrgu-Jiu si în Bucuresci la D-nu George Vlădoianu strada Francoşă No. 15. Costandin Daniilescu. No. 686 4-5q.

DE VINDARE O casă din strada Craiovei No. 104 cu cinci odăi sus, patru becuri, dedesuptu pivniţa si vâşărie; în dependinţă bucătărie cu maşină, oase de vişitete, grădă de 6 cai si remiţă de doue trăsuri. A se adresa la proprietari, uliţa Dionisie No. 76. No. 678. 3q.

DE ARENDATU. Moşia Budişteni din Buzeu. A se adresa la proprietari, uliţa Dionisie No. 76. No. 678. 3q.

DE ARENDATU. Moşia Grebanu cu tote trupurile ei din Districtulu Rimnicu-Seratu depart doue poste de Buzeu, doue de Focşani, patru de Brăila în pôlele oraşulu Rimnicu-Seratu, în întindere aproape 10,000 pogone arabile, finetă si islaz, afara de perimetrile locuitorilor si afara de Cirea 1800 pogone islaz ce se pot da în pădure, din cele din tiiu deja sunt arate si semăntate aproape 400 pogone pe sēma proprietăţii. Acetă moşie se dă cu arendă la Sf. Gheorghie viitoru 1868 pe 3-5 seş 6 ani.

Totu pe acetă moşie se află si o pădure de 1,600 pogone aproape, din care 200 pogone de cherestea stejtar de etate peste 100 ani, eru restu de totu felulu de lemne în etate de 20-30 ani ce se dă în tşere. Atiţu pentru moşie cită pentru pădure se va şinea licitaşie Duminică la 14 Ghenarie 1868 la orele 12 de dimiţă.

Doritorii se vor adresa la casa sub-semnatulu strada Colţii No. 29, la orele şi ziua arătată unde se pot vedea condişile moşiei si păduri condişile le pot vedea în tote zilele de la orele 12-1. No. 651. 6-6q. G. Sujan.

DE ARENDATU. Moşia Văcăreşti, Răciu, si cele-alte trupuri cu 4 rôte de Móra pe apa Dimvişei si una rôte de piuşă cu locuri destule de arături, livezi de pruni si islazuri de păguni în judeţulu Dîmboviţa proprietate casu repos. Ioan Văcărescu se arendăşă pentru 5 ani. Doritorii se vor adresa la Dōma Căţinea Văcărescu strada Postulu No. 7, de la ora 10 pînă la 3 dupe ameză.

Căţinea Văcărescu Mihalache Văcărescu. No. 645. 3-2q.

DOMNU GIOVANNI F. CONFISEUR, anunţia onorabilulu publicu că s'a mntat vis-à-vis de palatulu într'ua prăvăliă arangiată cu totulu din nou; totu d'ua dată anunţia că i-a sositu unu mare transportu de bonboneri, fructe confite si şocolate de Paris, Bonboniere din cele mai frumoşie si de bun gust.

DOCTORU FABRICIUS
locuesce în Casele lui Spicier Strada Decebalu, No. 9, în dosulu Bărăţiei, si şine consultaşionu, de la orele 2 până la 4 ore. No. 622. 24q.

BURSA VIENNEI. 8 Ianuarie. FL. KR. Metalice 56 15 Naşionale 58 - Lose 65 30 Creditulu 83 60 Acşionele băneşci 68 5 London 184 10 Argintu 121 05 Argintu în Mărfuri 118 75 Ducaşii 5 77

MİŞCARILE PORTULUI BRĂILEI 30 DECEMB. ŞI GALAŢI OCTO. 1867. NUMELE PRODUCTELORU BRĂILA GALAŢI CORĂBIE ŞI VAPORU. BR. GAL. Grău ciacără calitatea I-ii, chila cite lei. 385-240 820-325 295-300 255-295 240-245 206- 145-150 132- -

Corăbiu sosit încăcate. 9 3 17 7 22 5 4 1 2 1 2 1 6

OBLIGAŞIUNI ŞI CUPOANE RURALE
precum: si ori-ce alte efectuale Statulu, câmpere si vind. D. Em. Faşchi strada lipscani Hanu cu teji No. 25. No. 597.

Preparat de Farmacişionu E. A. I. Pringulu Napoleon. GEMMAULT si C. DIN PARIS.

PASTILLES DIGESTIVES DE LACTATE DE SOUDE & DE MAGNÉSIE DE BURIN DU BUISSON
Pastille digestive de lactatu de soda si de magnesia De BURIN DU BUISSON Pharmaciştu laureat de la Academiă imperială de Medicină din Paris.

LIBRARIA SOCEC ET C-NE CALEA MOGOŞOAI NO. 7.
Aveşu onore a aduce la cunoştinţa publică că următorele cărţi: ELEMENTE DE COSMOGRAFIE, elaborate pentru usul claselor gymnasiale de DEMETRIU N. PREDA. DICTIONARUL ROMANO-LATIN-GERMAN-FRANCES, lucratu de IEROMON. D. PISONE. ESSERCITII DE LECTURA pentru clasa a 2-a primariă de ŞTEFAN RAŞIANU.

GUARANA
Preparat de Farmacişionu E. A. I. Pringulu Napoleon. GEMMAULT si C. DIN PARIS.

MULTUMIRE PUBLICA
Astă-şil mi s'au numerat şuma de lei 38,600, fără nici unu ecşământu de către Agheniă Generală a companiilor de Asigurare: Ungară generală si la Baloise, str. Carol I, No. 2, Hanu Verde, dreptu despăgubire în urma incendiulu care mi s'a întâmplat la 12 Noevre a. c. mă simţu de acea impinş a mulţami din totă anima şielor companii precum si Representanşilor din Bucuresci, atit pentru grabnicu si dreptă constatare a pagubei, care s'a terminat în scurtul termenu de două zile după incendiu, citu şi de plina despăgubire, prin care mi s'a scăpatu starea ce o formasem prin o muncă de mai mulţi ani; din cauza acetă mă simţu datoră a recomanda sus menşionatele societăţi de asigurare la toti acei cari nu voru să şi espună averoa la voia întâmplării. Bucuresci 19-31 Decembre 1867. Pajor Iosef, Caretaşu din Stradă Moşiloru No. 187.

DRAGEURI DE LA TATU DE FERU ŞI DE MANGANEŞIU DE BURIN DU BUISSON.
Aprobi le prin Academiă de Medicină din Paris.

SIROP DE QUINQUINA-FERRUGINEUX DE GRIMAULT & CIE.
SIROPULU DE QUINQUINA FERUGINOSU DE GRIMAULT si C.

PULBERE FERO-MANGANICU DE BURIN DU BUISSON.
Apr da eprin Academiă de Medicină din Paris.

ANUNCIU IMPORTANT a casu de sub-press. ALMANAHU AMERICAN PE 1868

JUGARIU PENTU COPII JULES THOMAS PASAGIUL ROMAN IN ROND

Recomandă unu mare asortimentu de totu felulu de jucării noi de porţelane, de Lemnu de Hirtie etc. şi peste unu mie de Păpusi de tote felurile si mărimelo cu preşuri forte moderate

CADOURI forte frumoşie de tot felulu pentru Anulu nou, pe preşurile cele mai moderate la IOAN CHRISTESCU calea Mogoşoai No. 8, (la Valturu de aur). No. 678. 6-2q.

Mobile de Luce de P... ANUL NOU.

FURNISORUL CURTI IOAN ANGHIELESCU FURNISORUL CURTI
Anunţia respectuosu pe înalta nobilitate si onor. publică că se gaseşte asortatu si acuma mai multu de câtu totu-d'a-una pe lângă tote cele-lalte articole de Băcănie trebuinşiose casu si cu unu mare asortimentu de Mezelicuri de Carne, Briazeturi, Pescării, Conserve, diferite Fainuri si Paste pentru Supă UNU MARE ASORTIMENTU DE: VINURI de BORDEAUX, de CHAMPAGNE, de RHIN, de BURGONI, e.c.t. si Vinuri Unguresci negre si albe în Butelei.

UNA MOARA DUBLA de macinat şăină, cu pietre franţuesci si UNA LOCOMOBILA cu putere de 8 cai şi sositu în Giurgiu. Doritorii se vor adresa la WALLER si HARTMANN. Calea Ferestăşă, No. 106.

VIN NEGRU DE BORDO SI UNGURESC CU OCAUA LA MAGASINUL PETRACHEI IOAN
Strada Lipscaui Hanu Serban-Vodă

Mobile de Luce de P... ANUL NOU.

Mobile de Luce de P... ANUL NOU.